

РЕШЕНИЕ

№ 396

гр. София, 17.01.2017 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 46 състав,
в публично заседание на 25.10.2016 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Красимира Желева

при участието на секретаря Ирена Йорданова, като разгледа дело номер **3238** по описа за **2016** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл. 13, ал. 9 от Закона за енергетиката.

Образувано е по жалба на [фирма] срещу решение № Ц-27 от 31.07.2015 г. на КЕВР в частта му по раздел IV, т. 5 и т. 6. Жалбата е постъпила на 14.08.2015 г. – в срок, поради което е допустима. Моли решението в атакуваната част да бъде отменено. Изложени са подробни съображения в писмени бележки. Претендира разноски.

Ответникът, Комисия за енергийно и водно регулиране, оспорва жалбата и моли същата да бъде отхвърлена. Представя подробни писмени бележки. Претендира разноски.

Заинтересованата страна Е. с о ЕАД /Е. ЕАД/ не изпраща представител.

По допустимостта на жалбата:

Жалбата е допустима. За дружеството е налице пряк и непосредствен интерес от обжалване на решението на КЕВР, в какъвто смисъл е и съдебната практика – напр. определение по адм. дело № 7216/2015 г. на ВАС. В атакуваната част решението на КЕВР има идентичен предмет с този на решение Ц-6 от 13.03.2014 г., по допустимостта на жалби срещу което от производители на ел. енергия от възобновяеми източници /ВИ/ е налице трайна съдебна практика на ВАС.

Жалбата е допустима и с оглед представените с нея доказателства – разрешения за ползване и договори за изкупуване на електрическа енергия .

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-ГРАД след като обсъди доводите на страните и

прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

С атакуваното решение Ц-27 от 31.07.2015 г. в оспорваната част по раздел IV, т. 5 на Е. ЕАД е определена цена за достъп до електропреносната мрежа, която се дължи от производителите на електрическа енергия от слънчева и вятърна енергия, присъединени към електропреносната и електроразпределителните мрежи за цялото произведено количество електрическа енергия, в размер на 7,14/МВтч, считано от 01.08.2015 г. Решението е подписано с особено мнение относно цените за бита, т.е. същото няма отношение към атакуваните му части.

С решение № Ц-23 от 29.06.2015 г. КЕВР е удължила регулаторния/ценовия период на дружествата в сектор Е. до 31.07.2015 г. по съображения, че предстои приемането на Наредба за намаляване на тежестта, свързана с разходите за енергия от ВИ. Понастоящем е приета Наредба № Е-РД-04-06 от 28.09.2016 г. за намаляване на тежестта, свързана с разходите за енергия от възобновяеми източници. Същата е обн. в ДВ, бр. 77 от 04.10.2016 г. и е в сила от тази дата.

Видно от приложената преписка производството пред КЕВР е образувано по заявление от Е. ЕАД от 31.03.2015 г. . Подадени са заявления и от други дружества, видно от отразеното в атакуваното решение, но същите са неотнормими към оспорваната част на Решение Ц-27 от 31.07.2015 г., поради което не са приложени по делото, а не следва и да бъдат обсъждани. В Допълнение от 22.05.2015 г. Е. ЕАД е представило допълнителна обосновка на цената за достъп на производители на ел. енергия, произведена от слънчева или вятърна енергия.

Със заповед от 20.04.2015 г. Председателят на КЕВР е назначил работна група, която да извърши анализ на данните, съдържащи се в подадените заявления, като изготви доклад и проект на решение.

На 27.05.2015 г. е изготвен доклад от работната група съгл. цитираната заповед от 20.04.2015 г. Докладът е приет от КЕВР на 28.05.2015 г. на закрито заседание, видно от протокол № 104 от същата дата. На 04.06.2015 г. е проведено открито заседание , на което е разгледан процесният доклад и е насрочено закрито заседание за приемане на проект на решение относно утвърждаването на цени в сектор Е..

На закрито заседание на 08.06.2015 г. КЕВР е приела проект за решение относно утвърждаване на цени в сектор Е.. На същото е насрочено обществено обсъждане на проекта на решение на 10.06.2015 г.

Във връзка с изготвения доклад на 08.06.2015 г. от Е. ЕАД е постъпило становище.

В изпълнение на решението от 08.06.2015 г. с писмо изх. № Е-04-00-59/08.06.2015 г. КЕВР е изпратила на заинтересованите лица информация относно проекта на процесното решение, поканила ги е да дадат становище и да участват на основание чл. 14 от ЗЕ на обществено обсъждане на проекта на 10.06.2015 г. По делото е представен протокол от проведеното обществено обсъждане , като е насрочено закрито заседание на 30.06.2015 г. От заинтересованите лица са постъпили и подробни писмени становища .

На 29.06.2015 г. е проведено закрито заседание, на което е прието решение № Ц-23/29.06.2015 г. , с което считано от 30.06.2015 г. е удължен регулаторният период на дружествата в сектор Е. до 31.07.2015 г.

Видно от извлечение от протокол № 171 от 31.07.2015 г. на същата дата е прието процесното решение. В протокола е отразено, че решението е взето с 6 гласа „за”, от които 4 гласа на членовете на Комисията със стаж в енергетиката .

От правна страна съдът намира следното:

Атакуваното решение е издадено от компетентен орган, на когото са възложени функции по регулиране на дейностите в енергетиката – чл. 10 ЗЕ, а с чл. 21, т. 8 на КЕВР е предоставено правомощието да осъществява регулирането на цените в случаите, предвидени в ЗЕ, както и да определя ежегодно пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия. В раздела за ценовото регулиране законодателят е посочил, че на регулиране от Комисията подлежат цените за достъп и/или за пренос през електропреносната и електроразпределителните мрежи /чл. 30, ал. 1, т. 10 и т. 13 ЗЕ/.

Дружеството-жалбоподател е производител на електрическа енергия по см. на пар. 1, т. 46 от ДР на ЗЕ.

С изменението на ЗЕ /обн. в ДВ, бр. 54 от 2012 г. в сила от 17.07.2012 г./ в чл. 84, ал. 2 ЗЕ е предвидено, че производителите на електрическа енергия са длъжни да сключат договори за достъп с оператора на електропреносната мрежа и/или с оператора на електроразпределителна мрежа, в които се уреждат правата и задълженията на страните във връзка с диспечирането, предоставянето на студен резерв и допълнителни услуги. Легално определение на понятието „достъп“ се съдържа в § 1, т. 15 от ДР на закона, според което това е правото за използване на преносната мрежа и/или разпределителните мрежи за пренос на електрическа енергия или природен газ срещу заплащане на цена. От изложеното следва, че се касае за сделка с предмет достъп до електропреносната мрежа на производител на електрическа енергия от ВИ, който ползва преференциални цени. Тълкуването на разпоредбата на чл. 84, ал. 2 от ЗЕ във връзка с § 197 от ПЗР на Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката /обн. в ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г., доп., бр. 23 от 2013 г., в сила от 8.03.2013 г./ води до извод, че законодателят е предвидил условията за достъп да се уреждат с договор между оператора на електроразпределителната или електропреносната мрежа и производителя на електрическа енергия. В този договор следва да се уредят правата и задълженията на страните във връзка с диспечирането, предоставянето на студен резерв и допълнителни услуги. Този договор е задължително условие за изпълнение на договорите за продажба на електрическа енергия /чл. 82, ал. 3 ЗЕ/. В § 197, ал. 2 от ПЗР на Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката /обн., ДВ, бр. 54 от 17.07.2012 г., в сила от 17.07.2012 г./ е предвидено специално правомощие на Комисията да определи подлежащата на регулиране цена за достъп, като част от условията за достъп до сключването на договор и то по отношение на несклучили в определения от закона срок договор производители на електрическа енергия.

Във връзка с процесните разпоредби са приети Решение Ц-33/2012 г. за определяне на временни цени за достъп – отменено от ВАС и решение Ц-6/13.03.2014 г., срещу което на съда е служебно известно, че са налице висящи производства в АССГ, както и във ВАС по касационни жалби.

Съгласно чл. 21, ал. 1, т. 8 от ЗЕ КЕВР осъществява регулиране на цените в предвидените в ЗЕ случаи. По отношение на процесните цени за достъп такова регулиране е предвидено изрично с разпоредбата на чл. 30, ал. 1, т. 10 и т. 13 ЗЕ и в действащите подзаконови нормативни актове – ПТЕЕ и Наредба № 1/2013 г. за регулиране на цените на електрическа енергия. Основните принципи на ценово регулиране са заложили в ЗЕ, а методите за регулиране на цените, правилата за тяхното образуване или определяне и изменение, редът за предоставяне на

информация са регламентирани в цитираната Наредба № 1/2013 г.

Атакуваното решение е постановено в съответствие с административнопроизводствените правила, в частност – с реда, предвиден в цитираните нормативни актове. От дружествата, в частност Е. ЕАД, са постъпили заявления, назначена е работна група със заповед на Председателя на КЕВР, същата е изготвила доклад, приет на заседание на Комисията. Спазени са изискванията на чл. 45 и чл. 46 от Наредба № 1/2013 г., видно от изложеното във фактическата част на настоящото решение досежно приемането на доклад на закрито заседание и обсъждането му в открито заседание. В съответствие с чл. 14 от ЗЕ е проведено обществено обсъждане, като информацията, включително докладът и проектът на решение са обявени на интернет страницата на КЕВР, достъпна до всички лица, а Комисията е изпратила и индивидуални писма до заинтересуваните организации. По този начин е спазено изискването на чл. 26 от АПК. В ЗЕ липсва задължение за изпращане на индивидуални покани до всички производители на ел. енергия, поради което в съответствие с чл. 26, ал. 2 вр. чл. 61, ал. 3 от АПК и с чл. 25, ал. 3 от ЗЕ и чл. 38, ал. 3 от Правилника за дейността на КЕВР и нейната администрация същите са били надлежно уведомени.

Не е допуснато нарушение на чл. 36а, ал. 1 от ЗЕ. С оглед спецификата на предмета на административното производство по определяне цени за достъп до електропреносната и електроразпределителните мрежи за производителите на ел. енергия, произведена от слънчева или вятърна енергия, която се изкупува по преференциални цени, съдът намира, че изискването на чл. 36а, ал. 1 от ЗЕ, респ. чл. 44 от Наредба № 1/2013 г. не намира приложение, тъй като същото се отнася до определяне на цени за потребители. Дори и да се приеме, че е налице нарушение, съдът намира, че неспазването на изискването на чл. 44 от Наредба № 1/2013 г. не е съществено процесуално нарушение, доколкото целта на това нормативно изискване е оповестяване на предстоящото приемане на нови цени, което на практика е сторено с общественото обсъждане, проведено на основание чл. 46 от Наредба № 1/2013 г. вр. чл. 14 от ЗЕ. А видно от подадените от отделни дружества – производители на ел. енергия от ВИ становища, както и от сдружения на такива лица, същите са взели активно участие в производството по приемане на процесното решение.

Становищата на заинтересуваните страни са обсъдени изрично в решението на КЕВР – стр. 6 и сл. от същото, а конкретни мотиви по отношение на атакуваните цени са изложени на стр. 37 и сл. от същото. Мотивите са подробни и изцяло обосновават решението на административния орган. Посочени са правните и фактически основания за издаване на административния акт, а в оспорената част подробно са изложени съображенията, поради които цената за достъп е определена на 7,14 лева за разлика от предложената с приетия доклад от 5,41 лева. Ето защо изцяло неоснователен се явява доводът на жалбоподателя, че решението не съдържа мотиви и цените са определени произволно.

Със заявлението за утвърждаване на цени на електрическа енергия от 31.03.2015 г. Е. ЕАД е предложило утвърждаване на цена за достъп от 5,59 лева/МВтч на производители на ел. енергия от ВИ, която се изкупува по преференциални цени. Предлаганата увеличена цена за достъп спрямо утвърдената с решение Ц-6 от 13.03.2014 г. от 2,45 лева/МВтч е в резултат на по-високите прогнозни количества ел. енергия, произведена от Ф. и ВяЕЦ за периода от 01.07.2015 г. до 30.06.2015 г., както и на очакваното значително намаление на приходите от реактивна енергия за

регулаторния период поради влезлите в сила от 01.02.2015 г. изменения на чл. 7 от Наредба № 1 от 18.03.2013 г. за регулиране на цените на електрическата енергия /Наредба №1/2013 г./. С допълнение към Заявлението за утвърждаване на цени е посочен размерът на разходите за осигуряване на допълнителен резерв за регулиране, свързан с производството на ел. енергия от Ф. и ВяЕЦ в размер на 51 786,21 хил. лева и приходи от цената за достъп съгл. решение № Ц-6/13.03.2014 г. и Решение № КМ-1/13.03.2014 г. . 3. сочи, че реалният размер на предложената за утвърждаване цена от 01.07.2015 г. е 17,73 лева/МВтч предвид размера на некомпенсираните разходи от 34 531,66 хил. лв. и при отчитане на прогнозното производство на ел. енергия от Ф. и ВяЕЦ за процесния регулаторен период. Претендира извършване на поетапно компенсиране.

В изготвения на 27.05.2015 г. доклад , приет на закрито заседание на КЕВР на 28.05.2015 г., работната група е предложила цена за достъп от 5,41 лева/МВтч при необходими годишни приходи от 15 388 хил. лева, а нормата на възвращаемост е намалена от 6,83% /предложена от Е. ЕАД съгл. утвърдената норма на възвращаемост с Решение Ц-6/2014 и Ц-25/2013 г./ на 3,33%. Посочената норма на възвращаемост е използвана и при определяне на другите цени на Е. ЕАД с процесното решение, които не са предмет на настоящото дело. Срещу така предложената цена от 5,41 лева/МВтч Е. ЕАД е възразило. Възражението, както и възраженията на заинтересованите страни срещу процесната цена за достъп до мрежата на производители на ел. енергия от ВИ, са обсъдени подробно в атакуваното решение № Ц-27 . КЕВР е намерила за основателно поисканото компенсиране на извършените допълнителни разходи в периода м. септември 2012 г.-м. април 2015 г. на стойност 51 786 хил. лева. КЕВР е посочила каква част от реално извършените разходи за допълнителна разполагаемост са компенсирани чрез приходите по решение № КМ-1 от 13.03.2014 г., Решение № Ц-6 от 13.03.2014 г. и приходите от реактивна енергия за поевтиняване на цената за достъп на обща стойност от 17 255 хил. лева. КЕВР приема, че размерът на некомпенсираните разходи за разполагаемост на Е. ЕАД са в размер на 34 531 хил. лева, но счита, че данните за периода 09.2012-04.2015 г. сочат, че Е. ЕАД не е купувало средно за отчетния период по 170 М. допълнителна разполагаемост за всеки час, поради което КЕВР приема за икономически обосновано да бъде включен разход от 100 М. на час допълнителен резерв. КЕВР приема, че е налице необходимост от поетапно компенсиране на направените разходи за допълнителна разполагаемост, което следва да бъде извършено в рамките на три регулаторни периода. Представена е таблица /л. 40 от номерацията на КЕВР/, в която са посочени конкретните показатели, които КЕВР приема за процесния ценови период – 8760 хил. лева разходи за осигуряване на допълнителен резерв /в съответствие с признатите разходи от 100 М. за час при 8760 годишни часа, каквато е продължителността на регулаторния период/, разходи за компенсация от 11 510 хил. лв. /възлизащи на една трета от направените разходи за разполагаемост на Е. ЕАД в общ размер на 34 531 хил. лв. в съответствие с приетото в атакуваното решение същите да бъдат компенсирани в 3 регулаторни периода/, възвращаемост – 36 хил. лв., произтичащи от намалената норма на възвращаемост на 3,33%, приета и при изчисляването на другите цени на Е. ЕАД с процесното решение. Необходимите приходи са изчислени от КЕВР в съответствие с утвърдените необходими разходи по т. 1. и т. 2 от таблицата /л. 40 от номерацията на КЕВР/ и нормата на възвращаемост, като КЕВР е отчела и прогнозните количества ел. енергия, която ще бъде произведена от производители от ВИ. Изложени са аргументи

и по отношение на невключването в процесната цена на приходите от реактивна енергия.

С оглед обстоятелството, че процесната цена за достъп за първи път е регулирана с решение Ц-6/13.03.2014 г. /Решение Ц-33/2012 г. регламентира временна цена съгл. чл. 32, ал. 4 от ЗЕ и е отменено от ВАС/, както и предвид спецификата на регулираната цена, съдът намира, че приложение намират разпоредбите на чл. 27, ал. 2 от Наредба 1/2013 г., която се явява специална спрямо нормата на чл. 41 от същата Наредба. В този смисъл и изискването за представяне на информация относно предходния 12-месечен базисен период следва да се тълкува в съответствие с характера на регулираната цена и като се отчете обстоятелството, че същата не е била предмет на регулиране с предходни решения на КЕВР в сектор Е., които се постановяват всяка година /каквито са например решение Ц-17 от 28.06.2012, решение Ц-25 от 29.07.2013, решение Ц-12 от 30.06.2014 г./, като по този начин меродавни във връзка с тези решения се явяват единствено отчетените през предходната година стойности. Случаят с процесната цена за достъп е различен. Същата е определена в съответствие с нововъдените изисквания на чл. 84, ал. 2 ЗЕ и пар. 197 от ПЗР на ЗЕ, обн. в ДВ, бр. 54/2012 г. и за първи път е регулирана с Решение № Ц-6/13.03.2014 г. Същата следва да отговаря на изискванията на чл. 31 от ЗЕ, поради което и с цел постигане именно на обективност и съответствие на цената с фактическото положение са отчетени стойностите, считано от датата на възникване на законовото задължение на дружествата да сключват договори за достъп. Съдът намира, че цената е определена съгл. чл. 31, т. 1 от ЗЕ по прозрачен начин, а съобразно т. 2 на същата разпоредба с нея са възстановени икономически обосноваваните разходи на Е. ЕАД, извършени във връзка с достъпа до мрежата на производителите на ел. енергия от ВИ.

Предвид изложеното законосъобразно цената е определена като са отчетени направените допълнителни разходи за резерв – закупена разполагаемост за периода м. 07.2012 – м. април 2015 г. в размер общо на 51 786,221 лева и е изчислено, че за този период от 32 месеца /от м. 01.2014 до 07.2014 г. Е. не е закупувало разполагаемост поради липсата на средства/ при 8760 часа/годишно следва да бъдат включени за процесния ценови период разходи, отразяващи 100 М. допълнителен резерв.

Именно натрупаният при оператора на преносната мрежа дефицит, причина за който е закупената разполагаемост до м. април 2015 г., както и некорегирането на необходимите приходи с приходите от реактивна енергия в съответствие с изменението на чл. 7 от Наредба № 1/2013 г., са двата фактора, които водят до съществена разлика между цената, определена с решение № Ц-6 и цената – предмет на процесното решение № Ц-27.

Извършеното с атакуваното решение на КЕВР компенсиране на направените разходи за допълнителна разполагаемост е законосъобразно по гореизложените съображения и предвид спецификата на процесната цена за достъп, съгл. измененията на ЗЕ, обн. в ДВ, бр. 54/2012 г. и е в съответствие с чл. 12 от ПТТЕ, съгл. който предмет на договорите по чл. 11, т. 1 е предоставянето на услугата "достъп до електропреносната мрежа" и на системни услуги. Съгл. чл. 62, ал. 4 от Правилата за управление на

електроенергийната система /ПУЕС/ ползването на преносната система се основава на договор за достъп (право на ползване на преносната мрежа, предоставяне на допълнителни услуги и ползване на системни услуги), сключен между ползвателя и оператора на електропреносната мрежа. Съгл. т. 53а от ДР на ЗЕ „системни услуги“ са всички услуги, предоставяни от оператора на мрежата, необходими за надеждната работа на електроенергийната система и жизнеността на пазара, които включват планиране, диспечериране и управление на надеждната работа на ползвателите на мрежата, уреждане на задълженията на пазарните участници, балансиране графици за доставка, а чл. 94 от ПУЕС посочва видовете допълнителни услуги, които съгл. чл. 93, ал. 3 ПУЕС операторът на преносната мрежа закупува за реализиране на някои системни услуги. Съгл. чл. 27, ал. 4 от Наредба № 1/2013 г. цената за достъп може да включва компонентите: цена за мощност/разполагаемост, цена за енергия, както и други компоненти в зависимост от структурата на разходите. В този смисъл е и чл. 6, ал. 1, т. 3 от Наредбата. В случая, цената за достъп включва именно разходите за осигуряване на необходим резерв/разполагаемост съгл. чл. 27, ал. 4, предл. 1 от Наредба № 1/2013 г. и разходи за компенсация, представляващи други компоненти по смисъл на същата разпоредба и във връзка с т. 53а от ДР на ЗЕ, съгл. която системните услуги уреждат и задълженията на пазарните участниците, каквито задължения безспорно представляват извършените вече разходи за закупуване на необходим резерв. По отношение на периода, в който същите са направени, който е по-дълъг от 12 месеца, са изложени мотиви по-горе, още повече, че чл. 95, ал. 1 от ПУЕС предвижда отделно заплащане на располагаемостта от електроенергията и това заплащане не е ограничено до закупената през предходния ценови период допълнителна располагаемост. Извършената от КЕВР компенсация, за която жалбоподателят възразява, че е извън регулаторния период е в съответствие с разпоредбата на чл. 31, т. 2 от ЗЕ, съгласно която цените на енергийните предприятия следва да възстановяват икономически обоснованите разходи за дейността им, включително разходите за управление, експлоатация и поддръжка на енергийните обекти, както и за поддържане на резервни и регулиращи мощности.

Действително, процесното компенсиране не попада в приложното поле на чл. 34 и чл. 35 от ЗЕ, които съгл. пар. 8 от ПЗР на ЗЕ могат да се компенсират по реда на чл. 21, ал. 12, т. 17 от ЗЕ. В същия смисъл е и разпоредбата на чл. 30, ал. 1, т. 17 от ЗЕ в редакцията ѝ към датата на издаване на атакуваното решение. С последното изменение на разпоредбата в приложното ѝ поле изрично е включен и чл. 34 от ЗЕ. По силата на чл. 34, ал. 6 и чл. 35, ал. 5 от ЗЕ тези разходи следва да бъдат равномерно и справедливо разпределени между всички крайни клиенти, присъединени към електроенергийната система, включително оператора на електропреносната мрежа и операторите на електроразпределителните мрежи. В този смисъл са разпоредбите и на чл. 11 и чл. 12 от Наредба № 1/2013 г.

По силата на цитираните разпоредби с процесното решение на КЕВР е определена цена за задължение към обществото, заплащана на Н. ЕАД от

крайните клиенти, електропреносното и електроразпределителните дружества, вследствие на разликата между пазарната цена на ел. енергия и цените, по които общественият доставчик я закупува по преференциални цени. Т.е. с посочената цена всички участници в електроенергийната система заплащат на практика разликата между пазарната и преференциалната цена. Процесната цена за достъп е различна и на практика произтича от икономическите резултати вследствие транспонирането на Директива 2009/28/ЕО, въз основа на която през м. май 2011 г. е приет Законът за енергия от възобновяеми източници /ЗЕВИ/. След влизането в сила на ЗЕВИ и в резултат на заложените в него благоприятни преференциални условия се стига до рязко увеличаване на инвестициите в централи за производство на енергия от В. /така в Annex to the R. energy progress report", /SWD (2015) 117 final/, от 15.06.2015 г., Европейска комисия/. В резултат на тези инвестиции в периода 2011-2012 г. Б. достига по-рано задължителната национална цел съгл. приложение 1 от Директива 2009/28/ЕО, като през 2012 г. е постигнат дял в размер на 16% /целта е този дял да е постигнат през 2020 г./. Това развитие на сектора е свързано с множество разходи за останалите участници, които /по отношение на цената/ в съответствие с изискванията на Европейското законодателство се поемат от всички клиенти чрез цената за задължение към обществото, но това не означава, че и разходите за диспечериране, допълнителни услуги и резерв също следва да бъдат поети по този начин или пък да бъдат за сметка на Е. ЕАД, тъй като това би било икономически необосновано. В последната хипотеза, доколкото Е. ЕАД чрез БЕХ ЕАД на практика е собственост на Държавата, би се стигнало до държавно субсидиране на производителите на ел. енергия от ВИ, което съгл. чл. 107 от ДФЕС е допустимо в изрично определени случаи. Участието на производители на ел. енергия от ВИ на електроенергийния пазар следва да бъде насърчавано и затова са приети преференциалните цени за изкупуване на ел.енергията на такива производители в средносрочен и дългосрочен план -15-30 години, но това не следва да води до свръхкомпенсация на направените от тях разходи и неоправдани отрицателни ефекти върху европейските енергийни пазари /така в Интервю на европейския комисар по конкуренцията от 21.05.2015 г. –

<https://www.euractiv.com/section/trade-society/interview/vestager-gazprom-is-partitioning-markets-in-central-and-eastern-europe/>.

Обстоятелството, че са налице разлики между изготвения от работната група доклад и процесното решение, не води до извод за незаконосъобразност на същото, тъй като срещу доклада са изложени възражения от Е. ЕАД и същите са обсъдени с решението, като са изложени мотиви защо тези възражения се считат за основателни от КЕВР /л. 39 от решението/. Видно от цитирания доклад от 27.5.2015 г. цената за достъп е определена на 5,41 лева, като разликата произтича от включените в изчислението на процесната цена от 7,14 лева/МВтч с решение Ц-27/2015 г. разходи за компенсация и приходите от реактивна енергия.

Неоснователни са възраженията досежно неизискване на информация относно присъединените мощности към електропреносната и електроразпределителната мрежа. Съгласно чл. 87, ал. 2, т. 6 от ЗЕ именно

операторът на електропреносната мрежа осигурява измерването на ел. енергията в тази мрежа, а съгл. чл. 89 ЗЕ операторите на електроразпределителните мрежи осигуряват измерването на ел. енергията в тях. С оглед цитираните разпоредби именно операторите на разпределителните и на преносната мрежа разполагат с информацията относно произведената ел. енергия, поради което законосъобразно е изисквана информацията от тях, тъй като те извършват отчетите на средствата за търговско измерване. В подкрепа на горното са и разпоредбите на Правилата за търговия с ел. енергия /ПТЕЕ/. Съгл. чл. 191 от ПТЕЕ мониторингът на пазара се осъществява от КЕВР и независимия преносен оператор – Е. ЕАД. За извършване на възложената му с нормативен акт дейност, съобразно чл. 193-чл. 196 и чл. 202 от ПТЕЕ Е. ЕАД изготвя, поддържа и предоставя на КЕВР различни видове данни, вкл. такива от средствата за търговско измерване, количествата търгувана ел. енергия и всякаква друга отчетна информация, касаеща електроенергийния пазар. Такава информация Е. ЕАД получава и допълнително съгл. чл. 69 от Правилата за управление на електроенергийната система /ПУЕС/ от крайните снабдители, при това по категории производители. В този смисъл събирането на допълнителна информация от крайните снабдители би било излишно, доколкото тази информация вече е постъпила в Е. ЕАД, а и би затруднило административния процес по издаване на процесното решение.

Съдът намира, че не е налице твърдяното нарушение на чл. 23, т. 5 и чл. 31, т. 1 от ЗЕ, тъй като равнопоставеност между отделните категории енергийни предприятия не означава еднакви цени за достъп, а равни възможности за участие на енергийния пазар, съобразени с вида на произвежданата енергия, като участието на една категория производители не следва да води до неоснователно обременяване на други дружества от електроенергийната система, в случая на Е. ЕАД, което следва да извърши допълнителни разходи за закупуване на допълнителна резервна мощност във връзка с непостоянното производство на ел. енергия от ВИ. Следва да се има предвид, че разходите за закупуване на допълнителни мощности с цел да бъде осигурен пренос на енергия, произведена от ВИ, са различни от разходите за балансиране на електроенергийната система, които са свързани с количествата енергия, произведени от участниците в балансираща група и причинените в хода на производството небаланси съобразно пар. 1, т. 2 от ДР на ЗЕ, и които не се включват в състава на признатите от КЕВР разходи при формиране на цени съгл. чл. 10, ал. 2, т. 2 от Наредба № 1/2013 г., подробна регламентация за което се съдържа в ПТЕЕ. Не се заобикаля разпоредбата на чл. 31, ал. 4 от ЗЕВИ. В случая, с решение Ц-27 е определена цена за достъп, като понятието „достъп” е законово дефинирано в разпоредбата на пар. 1, т. 15 от ДР на ЗЕ като право на използване на преносната мрежа срещу заплащане на цена и при условия, уредени с Наредби. Цената за достъп се дължи от производителите на ел. енергия от ВИ, за разлика от преференциалната цена за продажба на ел. енергия, която не се дължи, а се получава от В. и има съвсем различен характер в сравнение с процесната цена. Обстоятелството, че законодателят е предвидил преференциална цена за изкупуване на ел. енергията от ВИ, т.е. е поставил тези производители в

по-благоприятно положение от другите при това в дългосрочен план – чл. 31 от ЗЕВИ, не означава, че тези производители имат само права. Те имат и задължения и това следва от характера на електроенергийната система, постигането на баланс на която е основна цел на законодателя, видно от Мотивите на ЗИДЗЕ от 07.07.2015 г. Настоящият състав счита, че приетите от КЕВР цени за достъп са в изпълнение целите на ЗЕ и са насочени към оптимизиране на разходите и ефективно ползване на енергийните ресурси, чрез което се постига необходимият баланс между интересите на енергийните предприятия и клиентите, доколкото е недопустимо всички останали производители на електрическа енергия, както и клиенти, да бъдат наварени с тежестта на разходите, произтичащи от дейността на една група производители.

Неоснователни са възраженията в писмените бележки, че жалбоподателят не следва да заплаща цена за достъп на Е. ЕАД. Това не следва на първо място от характера на електропреносната мрежа, към която директно /в зависимост от мощността си/ или опосредено – чрез електроразпределителните мрежи, са свързани производителите. Т.е. електропреносната мрежа безспорно се ползва от производителите на ел. енергия от ВИ, независимо от мястото им на свързване. В., това следва и от възможността електроенергия да се продава на свободния пазар от всеки от производителите, а не само от обществения доставчик и от крайните снабдители, които единствени, според жалбоподателя, ползват електропреносната мрежа. Подобен извод не следва и от текста на закона, в частност на чл. 84, ал. 2 от ЗЕ и пар. 197 от ПЗР на ЗИДЗЕ, в които е употребен изразът „и/или”. Това означава, че законът допуска успоредното съществуване на двата договора, а в конкретния случай, цената за достъп се дължи на Е. ЕАД, доколкото именно то е доказало необходимостта от допълнителни разходи за въвеждане на допълнителни резервни мощности за балансиране на променливото производство на ел. енергия от ВИ. Заплащането на процесната цена за достъп е изрично предвидено и в чл. 29, ал. 3 от ПТЕЕ, в редакцията му към датата на приемане на решение № Ц-27, както и в чл. 30, ал. 1, т. 10 от ЗЕ, чл. 27 от Наредба № 1/2013 г. и в други разпоредби.

По изложените съображения съдът намира, че атакуваното решение е законосъобразно, поради което жалбата срещу него като неоснователна следва да бъде отхвърлена.

Ответникът претендира разноски за юрисконсултско възнаграждение, поради което жалбоподателя следва да заплати сумата от 300 лева – разноски за юрисконсултско възнаграждение съобразно чл. 8, ал. 2 от Наредба № 1/2014 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Водим от горното съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата [фирма] на срещу решение № Ц-27 от 31.07.2015 г. на КЕВР в частта му по раздел IV, т. 5 и т. 6.

ОСЪЖДА [фирма] да заплати на КЕВР направените по делото разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 300 лева.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред ВАС в 14-дневен срок от получаването му.

СЪДИЯ: